

Přijímací test pro bakalářský obor Teologické nauky

Hodnocení testu (počet bodů)

I. Biblistika, katolická věrouka, liturgika a život katolické církve	20
II. Kulturně-společenský přehled (včetně církevních dějin)	20
III. Interpretace zadaného teologického textu	20
Celkem	60

I. Biblistika, katolická věrouka, liturgika a život katolické církve (zakroužkujte správnou odpověď – pouze jedna odpověď je správná):

- Mezi tři patriarchy izraelského lidu nepatří:
 - Jákob
 - Noe
 - Abrahám
 - Izák
- Význam označení „Mesiáš“ (hebrejsky/aramejsky *mašíač*) je:
 - vyvolený
 - svatý
 - pomazaný
 - Boží bojovník
- „Mitra“ je označení pro:
 - liturgickou pokrývku hlavy biskupa
 - tajemné meditační slůvko nebo krátká věta
 - homiletický výklad biblického textu v židovském prostředí
 - inaugurační přednášku univerzitního mistra
- Adventní doba vždy začíná
 - dnem 1. prosince
 - první nedělí adventní
 - na den svatého Mikuláše
 - dnem 30. listopadu
- Mezi sídla diecézního biskupa v České republice nepatří:
 - Ostrava
 - Litoměřice
 - Plzeň
 - Jihlava
- Která věta o odpustcích je nepravdivá?
 - Odpustky jsou prominutím časných trestů za hříchy.
 - Církev odpustky dosud nezrušila.
 - Odpustky nahrazují odpuštění hříchů ve svátosti smíření.
 - Odpustky mohou věřící získat pro sebe nebo pro zemřelé
- Podle jedné starozákonní knihy byl do Ninive poslán hlásat pokání:

- a) prorok Jonáš
- b) král Šalomoun
- c) Elišův sluha Gechazí
- d) Jeremiášův písař Baruch

8. Iniciační svátosti jsou:

- a) svátost smíření a pomazání nemocných
- b) křest, biřmování, svátost smíření
- c) Eucharistie, kněžství, manželství
- d) křest, biřmování, Eucharistie

9. Základním přikázáním pro morální život křesťanů je:

- a) platit daně jakékoli vrchnosti
- b) rozdat všechno, co člověk má
- c) dvojí přikázání lásky
- d) „oko za oko, zub za zub“

10. Mezi biblické knihy katolického kánonu nepatří:

- a) kniha Sirachovcova
- b) List Barnabášův
- c) List Židům
- d) Píseň písní

II. Kulturně-společenský přehled (zakroužkujte správnou odpověď – pouze jedna odpověď je správná):

1. Kdo byl historicky prvním doloženým příslušníkem dynastie Přemyslovců a jak se jmenovala jeho manželka?

- a) Bořivoj a Drahomíra
- b) Spytihněv a Ludmila
- c) Vratislav a Drahomíra
- d) Bořivoj a Ludmila

2. Alfred Fuchs byl:

- a) malíř, autor Slovanské epeje
- b) významný český bibliista
- c) česko-židovský spisovatel, konvertita ke katolictví
- d) český architekt a urbanista

3. Chrám Hagia Sofía se nachází:

- a) v Jeruzalémě
- b) v Istanbulu
- c) v Barceloně
- d) v Moskvě

4. Za nejstarší českou duchovní píseň je pokládán zpěv:

- a) Hospodine, pomiluj ny
- b) Jezu Kriste, šcedrý kněže
- c) Svatý Václave, vévodo české země

d) Ktož sú boží bojovníci

5. Český král a římský císař Karel IV. se narodil v roce:

- a) 1212
- b) 1415
- c) 1316
- d) 1378

6. Bible kralická je česká tištěná bible, která dostala název podle místa vytištění:

- a) Královec
- b) Kralovice
- c) Králíky
- d) Kralice

7. Refektář je:

- a) jiný výraz pro svatostánek
- b) místnost pro oblékání kněze v kostele
- c) společná jídelna v klášteře
- d) správce skladu potravin v klášteře

8. Výrok „vím, že nic nevím“, řekl:

- a) Seneca
- b) Sokrates
- c) Leonardo da Vinci
- d) Tomáš Akvinský

9. Bohuslav Balbín byl:

- a) učenec u dvora Rudolfa II.
- b) český barokní malíř
- c) obnovitel českého jazyka v 19. století
- d) jezuitský historik barokní doby

10. Církev československá husitská byla založena v roce:

- a) 1870
- b) 1620
- c) 1415
- d) 1920

III. Interpretace teologického textu

Interpretujte tento teologický text podle otázek za textem:

Nezbytnost modlitby

Mluva orientálců je bohatá na symboly. Co může být vhodnější, chceme-li zdůraznit význam modlitby, než množství metafor? „Modlitba“ píše Jan Zlatoústý, „je přístav v bouři, kotva ztroskotanců, hůl vrávorajících, poklad chudých...; útočiště v neštěstích, zdroj horlivosti, příčina radosti, matka filosofie.“ Podle jiného textu je to „světlo duše“, pramen spásy, ochranná zeď církve, zbraň proti zlým duchům, je nepostradatelná mnichům jako voda rybám, jako meč lovcům.

Pavel Evergetinos ji definuje jako „mnichovo zrcadlo“; podle etiopského *Pateriku* je to jeho snoubenka; podle Jana z Kronštadu je to „dýchání duše, naše duchovní potrava i nápoj“. Západní scholastičtí autoři ve středověku hledali „důvody vhodnosti“, aby dokázali nutnost modlitby, a nejvíce zdůrazňovali to, že člověk je radikálně neschopen sám dosáhnout spásy. Ohlasy diskusí proti pelagianismu zaslechneme, když představují rozjímání jako nutnou „pomoc“ a povinnost modlit se jako uloženou „božským zákonem a určitým druhem smlouvy“. V tomto kontextu se výzva evangelia „Proste!“ (Mt 7,7) jeví jako „důrazné povzbuzení“, zatímco sama o sobě by modlitba nebyla absolutně závazná. Perspektiva orientálců je mnohem širší. Aby ukázali, že křesťan se musí modlit, méně zdůrazňují zkaženost naší přirozenosti hříchem než její prvopočáteční zbožštění, její obnovení Kristem a její účast na trojičním životě, a na tomto základě její „dialogální“ ráz ve vztahu k nemí. Pro hříšníka je modlitba hledání ztraceného ráje, původní *parrhesia*, volný vstup do nebe. Takové má být postavení křesťanů, píše Jan Zlatoústý: „Bůh na zemi, člověk v nebi, splynutí všech věcí; andělé se mísí do sborů lidí, lidé se přidružují ke sborům andělů a jiných mocností.“

(TOMÁŠ ŠPIDLÍK, „Nezbytnost modlitby“, in: IDEM, *Spiritualita křesťanského Východu: Modlitba*, Velehrad: Refugium, 1999, str. 49–50).

- 1) Jak lze z textu vyvodit, co je to „pelagianismus“? (4 body)
- 2) Objasňuje text, co je to *parrhesia*? (4 body)
- 3) Jaký je rozdíl pohledu na modlitbu u západních scholastických autorů a východních autorů? (12 bodů)